

Верховно Главнокомандалагшын

П Р И К А З

Армиин генерал ПЕТРОВТО

Украинска фронтын сэргээгчтэ добтолго хэжэ, шү-
октябрин 27-до, Чехословацка
газар дээрэ Закарпатска
главна город болон харгы
томо узел ба дайсанай хам-
гаалгын газарай шухала түшэг тулгуу-
риг болохо УЖГОРОДЫЕ эзэл-
сэн.

УЖГОРОДЫЕ эзэлэн абахын түлөө
байлдаануудта генерал-лейте-
нант ЖУРАВЛЁВОЙ, генерал-майор
КОЛОДЯНИН, генерал-майор МЕЛЬНИ-
КОВ, генерал-майор ДРЕМИНЭЙ, ге-
нерал-майор ПОДШИВАЙЛОВАЙ, гене-
рал-майор ФРОЛОВОЙ, генерал-майор
СЕРГЕЕВ, генерал-майор ПРОХОРОВ,
полковник ЧЕРНЫН, полковник
КОЗЛОВ, полковник ПЕШКО-
В, полковник АКУПОВАЙ, майор
СЕРГЕЕВ сэрэгүүд; артиллерийн ге-
нерал-майор НАЙДЕНКОВЭЙ, полков-
ник ОРОБЬЕВОЙ, полковник НОВИ-
КОВ, полковник ВРУГАЙ, подпол-
ковник ЯШИНАЙ, подполковник НЮ-
ЖИКОВАЙ, подполковник НАЗАРОВАЙ
сэрэгүүд; танкова сэрэгүүдэй
майор СОЛОВЬЕВОЙ, полков-
ник СЫСЫН, подполковник ОЛЬХО-
В, танквистууд; авиациин ге-
нерал-майор ЖДАНОВАЙ, полков-
ник ГАЙ, майор БАРУДИНАЙ, майор
СКОБИНАЙ, майор МАРГОШИ-

НАЙ лёсчигууд; инженернэ сэрэгүүдэй
генерал-майор КОЛЕСНИКОВЭЙ, пол-
ковник БУХАРЕВАЙ, подполковник
НАУМОВАЙ санёрнууд; хэлхээ-холбоо-
ной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант МАТ-
ВЕЕВЭЙ, полковник СТЕПАНЯНАЙ,
майор КОРОТКОВОЙ хэлхээ-холбоошод
шалгаржа гараба.

Иигэжэ туйлан ялалты тэмдэг-
лэхи тулада УЖГОРОДЫЕ эзэлэн аба-
хын түлөө болоһон байлдаануудта
үлэжэ ехээр шалгарһан соодинениүүд
болон частнуудта "УЖГОРОДСКА"
гэһэн нэрэмүүдые олгожо, орденуудаар
шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдөр, октябрин 27-до, 21 час-
та манай Эхэ ороной столица МОСКВА
болбол УЖГОРОДЫЕ эзэлэн абаһан 4-
дэхи Украинска фронтын шэн габьтата
сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн
ехэ буугаар хори дахин артиллерийн
буудалга хэжэ, Эхэ оронойгоо үшэнэ-
һөө салют-мөндө хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануу-
дые хэһэнэй түлөө УЖГОРОДЫЕ сү-
лөөлхын түлөө байлдаануудта хабаа-
далсаһан Тавай хүтэлжэ байгаа сэрэ-
гүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭВ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон
бээ даанхай байхын түлөө байлда-
нуудта ами бээ үгэһэн геройнууд хэтэ
мунхэдоо алдаршаг!

Немецкэ булжтарагшад үхэжэ то-
нилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

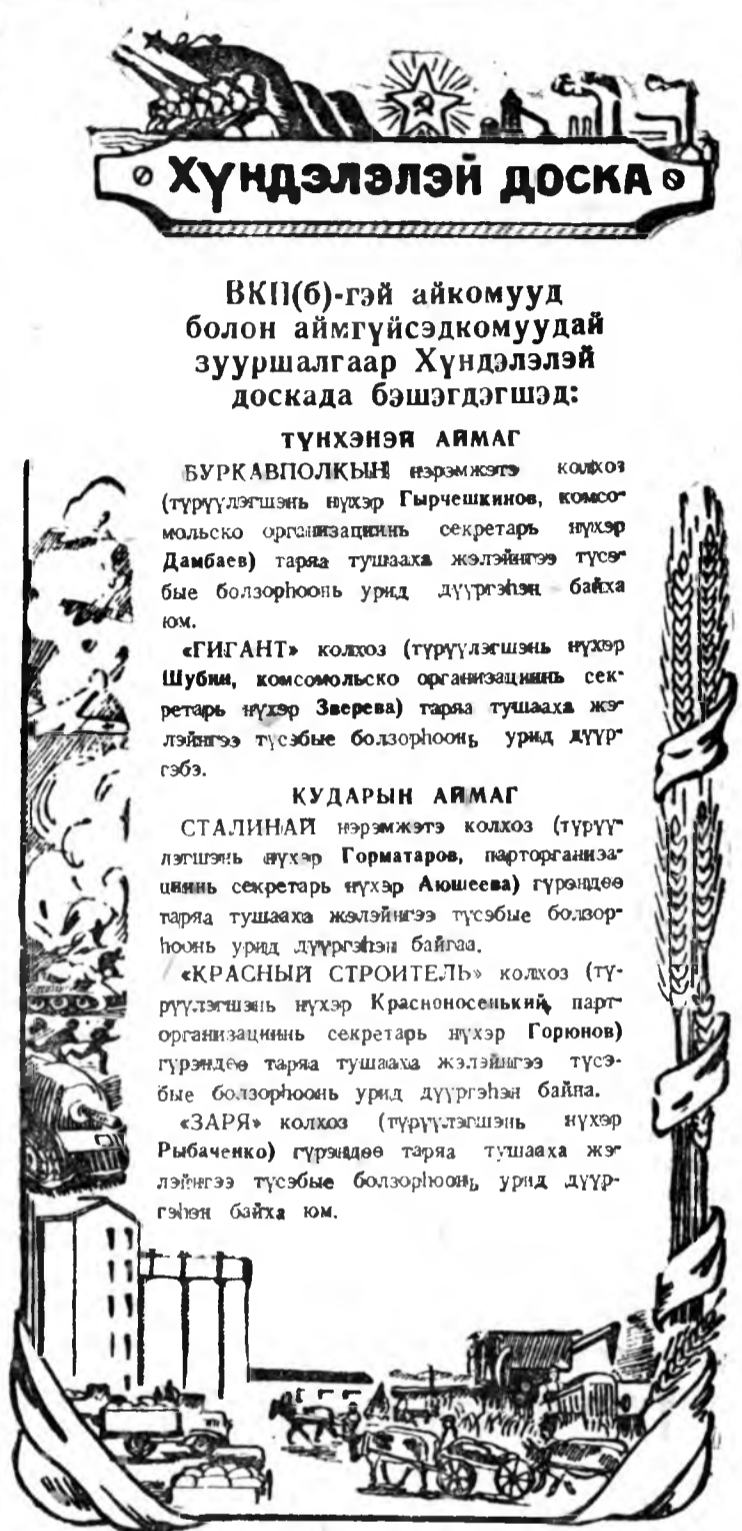
СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ
"Герой" гэгһэн хүндэтэ нэрээрғые олон үхибүүтэй
эхэнүүдтэ олгохо тухай

1. АРБАНАА дээшэ үхи-
бүүтэй ба хүмүүжүүл-
гэдэ "Эхэ Герой" гэг-
һэн ба СССР-эй Верховно
Советэй Президиумэй
грамота ба "Эхэ Герой"
гэгһэн нэрээрғые олгохо гэг-
һэн.

- 5. БИКТИМІРОВА Мигирава Ахмедановнада—Татарска АССР-эй Дублязска районэй Кзыл-Байраз колхозой колхозница.
- 6. БУБНОВА Татьяна Сергеевнада—Свердловско областини Верхне-Пышминскэ районей Торфоснабай столызын хүдэлмэришэн.
- 7. ЗОТОВА Ксения Ивановнада—Татарска АССР-эй Тетюшска районей «Верный путь» колхозой колхозница.
- 8. ИГНАТЬЕВА Серафима Васильевнада—гэрэй эзэн эхэнэр, Ленинград город.
- 9. КРИЛИНА Анна Сергеевнада—Калининска областини Новоторжскэ районей «Майн 1» колхозой колхозница.

- 10. РЫЖНОВА Мария Максимовнада—гэрэй эзэн эхэнэр, Тула город.
- 11. СМАГИНА Мария Егоровнада—гэрэй эзэн эхэнэр, Москва городой Кировскэ район.
- 12. СОЛДАТОВА Евдокия Павловнада—Горьковско областини Шавковска районей Максим Горькийн нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
- 13. ТРОФИМОВА Евдокия Ивановнада—Калининска областини Калининска районей «Майн 1» совхозой хүдэлмэришэн.
- 14. ФИЛИПОВА Феодора Николаевнада—Ленинградска областини Кингисеппскэ районей «Трудовик» колхозой колхозница.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлгшэ
М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.
Москва, Кремль,
1944 оной октябрин 27

Хүндэлэлэй доска

ВКП(б)-гэй айкомууд болон аймгүйсэдкомуудай зууршалгаар Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэгшэд:

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГ

БУРКАВПОЛКЫН нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Гырчешкинов, комсомольско организациинь секретарь нүхэр Дамбаев) таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбье болзорһоонь урид дүүргэһэн байха юм.

«ГИГАНТ» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Шубин, комсомольско организациинь секретарь нүхэр Зверев) таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбье болзорһоонь урид дүүргэһэн байха юм.

КУДАРЫН АЙМАГ

СТАЛИНАЙ нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Горматов, парторганизациинь секретарь нүхэр Аюшеева) гүрэндөө таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбье болзорһоонь урид дүүргэһэн байгаа.

«КРАСНЫЙ СТРОИТЕЛЬ» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Красноносенький, парторганизациинь секретарь нүхэр Горюнов) гүрэндөө таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбье болзорһоонь урид дүүргэһэн байна.

«ЗАРЯ» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Рыбаченко) гүрэндөө таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбье болзорһоонь урид дүүргэһэн байха юм.

Советскэ Информбюроһоо

Октябрин 27-ой оперативна мэдээнһэ

Октябрин 27-ой туршада Зүүн Пруссияда ШТАЛЛУПЕНЕН городһоо баруун-хойгуур манай сэрэгүүд үсэд шанга байлдаануудые хэмэ, немэцүүдэй хамгаалгын газарай НИШЕН, ПАТИЛЬЖЕН, ЗНСКЕМЕН гэдэг түшэг тулгууриин пунктнуудые эзэлэн абаба.

4-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд эрмээлэгэтэ добтолго хэмэ, октябрин 27-до Чехословацка республинын газар дээрэ Закарпатска Украиннын главна город болон харгы замуудай томо узел ба дайсанай хамгаалгын газарай шухала түшэг тулгууриин пункт болохо УЖГОРОДЫЕ эзэлэн абаа, мүн тэрээлэлэн Чехословацкиин газар дээрэ 50 гаран ондоо һуурин газарнуудые байлг даатайгаар эзэлбэ, тэдэнэй дунда БЕРЕГОВО гэдэг город болон түмэрзамай станци, СТАРИНА, УЛИЧ, ЗАРИЧОВ, ПЕРЕЧИН, СЕРЕДНЕ, КОМОРОВЦЕ, ЗНЯЦЕВО, ВИЛИКИЕ ЛУЧКИ, ГОРОНДА, МАЛОЕ ба ВИЛИКОЕ ГУТОВО, гэдэг томо һуурин газарнууд ба МАЛОЕ БЕРЕЗНЕ, ДУБРИНИЧ, ПЕРЕЧИН, СТРАБИЧОВО, БОРШАВА гэдэг түмэрзамай станцинууд бии.

Венгрийн газар дээрэ САТУ-МАРЕ городһоо баруун-хойгуур манай сэрэгүүд добтолго байлдаануудые хэмэ, ДАРОЦ, ШАТ-

(Үргэлжэлэлэнь 2-дохи нюурта).

Агууехэ Октябрска социалистическэ революциин XXVII ойн үдэр хүртэр
9 хоног үлэбэ. **Ши ямар бэлэгтэйгээр угтахашниб?**
(Таряабэлэдхэлэй ябаса тухай 3-дахи нюурта уншагты).

ОКТАБРИН УРДА ТЭЭХИ МҮРЫСӨӨН

Комбайн тракторнуудаа хэрзэргэ хэрэглэбэт?

Ажалаймнай дүн, заһабарилгымнай зорилго

Полевой хүдэлмэрийн үедэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй үдэрнүүдтэ манай машинно-тракторна станцийн коллектив үндэр эдибхитэйгээр хүдэлмэрилжэ гараа. Тэрэнэй ашаар МТС-ээрээ тракторна хүдэлмэрингөө жэлэй түсэб 115 процент, комбайнова хуряалгаа 114 процент дүүргэһэн байна...

Таряахуряалгын түрүүшын үдэрнүүдтэ манино Саянтып машинно-тракторна станцийн коллектив мүрысөөндэ уриһан байгаа. Тэрэ уриаень хүндэтэйгээр хүлээжэ абаад, тусхай уялга-нуудые абажа мүрысөөнэй долги улам шавгадхабан комбайнер болон трактористнууднай полевой хүдэлмэрээ нилээдгүй шавгадхаба. Тийгэжэ таряахуряалга, сохилго, намарай тарилга, ламарай пар бэлэдхэл гэхэ мэтын шухала хүдэлмэринүүдэй темпэ хурданаар ябуулагдаа...

хүдэлмэрингөө жэлэй түсэб 200—250 процент дүүргэжэ, горьтойхов тоной горючи арбилбад. Тэрэшэлэн нүхэд Доржиев, Анандуев, Люшеев, Ханзанов, Ямпидов, Доржиев, Батомункуев, Дугаров, Цыдышов, Шагдарова ба бусадтай тракторна бригаданууд МТС соохи мүрысөөндөө түрүү хууриинуудай нэгые эзэлээ. Мүнөө бүхы хүсэмнай таряа сохилгын шийдэхэ хүдэлмэридэ табигданхай. Тэрэнтэй хамта намар-үбэлэй трактор заһабарилгы урдашэлэн түргэн ба эрхим шанартайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы напалаа табинхайбди. Тийн, машинно-тракторна мастерскойнай заһабарилгада бэлэн болонхой. Заһабарилгада хэрэглэгдэхэ зэр зэмсэгүүд болон двигатель бэлэн. Мүн агрегадууд эмхидхэгдэжэ ехэ хүдэлмэритгөө танилсаһан байна...

И. ИГНАТЬЕВ, Хэнэнгын МТС-эй директор.

НАЙНААР ЗАҢАБАРИЛДАГ ЗАНТАЙБДИ

Манай комсомольско-залуушуулай бригадын членүүд залуу трактористнуудай республиканска социалистическэ мүрысөөндэ илажа түрүү хуури эзэлхын түлөө бүхы хүсэээ зангидажа хүдэлмэрилһэн байна. Тийн, энэ жэлэй полевой хүдэлмэрийн эхилһэнхээ хойшо «Ленин зам» колхоздо үдэр хүнигүй ажаллажа, условно трактор бүхэнөөр зөөлөн хахалалгада оруулан 310 га элдүүрилжэ, жэлэйнгээ түсэб 133 процент дүүргэһэн 2 центнер горючи арбилһан байна...

мэрийнгөө жэлэй түсэб 230 процент дүүргэжэ, 20 килограмм горючи арбилла. Мүн түрүү трактористка Аюрзанаева залуу трактористнуудай республиканска социалистическэ мүрысөөндэ орлоходоо абаһан уялгала хураггүй үлүүлэн дүүргэбэ. Энэ нэй тракторна хүдэлмэрийн жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ 200 процент арбилһан бензинэнь 50 килограмм болоно. Трактористка Найзанаева, мүн лэ дурсагдагша нүхэдхөө гээгдээгүй байна. Энэ нүхэр тракторна хүдэлмэрийнгөө жэлэй түсэб 200 процент дүүргэжэ, 25 килограмм горючи арбилба. Манай бригагада тракторна хүдэлмэрийнгөө түсэб дүүргээгүй нэгшье хүн байхагүй.

публиканска социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргахадаа манай бригадын найн хүдэлмэрийн нөгөнтэ бэшэ тэмдэглэһэн байха юм. Тракторна хүдэлмэрийнгөө жэлэй түсэбтэ амжалтатайгаар дүүргээд байхадаа саашадаа улам урмататайгаар ажаллажа трактор заһабарилгын намар үбэлэй хүдэлмэрийн түргэн болзор соо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ зайлашагүй шухал зорилго табинхайбди. Тийн, мүнөө хоёр трактораа заһабарилжа захалаабди. Энэнай заһабарилгала трактористнууд Сунгэй Аюрзанаева, Коном Матвеев гэгшэд хабаалалсаһа.

Ц. НАМЖИЛОН, комсомольско-залуушуулай бригадын бригадир.

ЭДИР ЗАЛУУГАЙНЬ ЭРШЭ ШАДАЛ

Пурбо Доржиевай бригада бүгдэ залуушууднаа бүрдэнхэй. Тиймэ, туладаа комсомольско-залуушуудай бригада гэжэ алдаршанхай юм. Тийн, мүнөө жэлэй полевой хүдэлмэрийн эхилһэнхээ хойшо тус бригадын членүүд эдир залуугай эршэ шадал гаргажа, үндэр бүтээсэнуудые туйлаһан байна. Онһото орёо мэргэжэл хурсаар шудалжа тракторнай рульда түрүүшынхөө хууран 16 наһатай Миша Ширанов тракторна хүдэлмэрийнгөө жэлэй түсэб 200 гаран процент дүүргэжэ, 15 килограмм горючи арбилба. Тракторист болоһон нэрэ абажа алхан түрүүн рульда буухадаа Миша Ширанов

өөрынгөө эсэгэ тракторист Ширан Цыбыкжапов Тэгшэтэй мүрысөөн урилдаха хүсэлэнтэй байгаа хэн. Тийн, мүнөө болоходо Миша эсэгээ булад байна. Тэрэшэлэн Ширановтай хамта тракторист болоһон залуу хүбүүн Юмдоржи Жапов гэгшэ жэлэйнгээ түсэб 151 процент дүүргэжэ, 36 килограмм горючи арбилла. Бүхы трактористнуудайнгад бушуу түргэнөөр ажалаһан дээрһээ тус бригада тракторна хүдэлмэрийнгөө жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэжэ, нилээдгүй ехэ горючи арбилһан байха юм. Тракторна хүдэлмэрийнгөө жэлэй

түсэб амжалтатайгаар дүүргэжэ МТС соогоо түрүү хууриинуудай нэгые эзэлээд байһан тус бригадын членүүд саашадаа бүри найнаар хүдэлмэрилжэ. түрүү зэргээ улам арбидхахаар зоригжонхой. Мүнөө эдэнэр намар-үбэлэй трактор заһабарилгы үедэ полевой хүдэлмэридэ хабаадаг шэнги хурдан бушуугаар ажаллажа бригадынгаа бүхы тракторнуудые эрхим шанартайгаар заһабарилжа саашанхи амжалтануудайнгаа бата бэхи хуури табихаар ээлхээд байна.

Т. ТАБАНАРАСУНСНАЯ.

Таряабэлэдхэлэй ябасаһаа

Агууехэ Октябрына социалистическэ революцийн XXVII жэлэй ойн алдарта үдэр ойртонол байна. Тийн, энэ үдэрые амжалтануудаар угтахын зорилгоор республикын түрүү аймаг болон нолхозууд таряабэлэдхэлэйнгээ жэлэй түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэжэ байха юм. Таряа тушаалгаар үргэлжэ түрүүлжэ ябаһан Курумнанай, Барганамай, Закаманай, Кабанскын нолхозууд түсэбһөө гадуур таряа тушаалгаа үргэлжлүүлхээр. Мүн Түнхэнэй, Байгало-Куларинска, Сэлэнгын аймагууд бэшэндэ орхосдо баргт ябаһа.

Хэрбээ бүхы аймагуудай дээрэхи аймагууд шэнгээр таряабэлэдхэл ябуулаа һаамь республикнай гүрсндэ тушаалгаа үнэ хата дүүргэһэн байха хэн. Тээд, зарим аймагуудаар энэ хүдэлмэрийн болошогүй нөбшөөр ябуулагдажа байһан дээрһээ республика дотор таряа бэлэдхэл үшөө хангалтагүй ябуулагданаар. Няхтын, Мухаршэбэрэй, Заиграйн, Зэдын аймагууд илангаяа гээгдэжэ хамагай һүүлдэ шэрэгдэхээр. Дурсагдагша аймагуудай зарим нолхозууд гүрсндэ таряа тушааха түсэбүүдээ хахаллашыелдүй байха юм. Тэрэшэлэн Хори, Бичура, Кулара, Прибайкалийн аймагуудыһе дурсагдагша аймагууднаа үлүү бэшэ Байдалтай, Тээд, эдэ аймагуудай партийна, советскэ гүртарьяалангай болон бэлэдхэлэй органууд таряа хүриилгэ, сохилгы али болохоор шэнгадхажэ гүрсндэ тушаалгаа түргэдхэхэ хэмжээнүүдые абанагүй.

Гүрсндэ таряа тушааха дэйшалхы уялгаа дүүргэнгүй ханаа амараар хуужа байха эрхэ хэндэшые олгодохогуйнь мэдээнэ. Тиймэ тулада таряабэлэдхэлые таһалдуулжа байһан аймаг болон нолхозууд уялгата тушаалгануудые түргэн дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур Улаан Армийн фонддо таряа оруулха патриотическа хүдэлөөндэ орлохын түлөө үдэр хүнигүй тэмсэхэ ёһотой.

Table with 2 columns: 'Тракторна хүдэлмэрийн жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процент)' and 'Комбайнаар хуряалга (процент)'. Rows list various districts and their respective percentages.

